

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-onderzoeksmaster Mediastudies (research) van de Universiteit van Amsterdam

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit van Amsterdam
30 april 2015	Naam opleiding	: wo-onderzoeksmaster Mediastudies (research) (120 EC)
onderwerp	Datum aanvraag	: 11 september 2014
Besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie	Locatie opleiding	: Amsterdam
wo-onderzoeksmaster	Datum hoorzitting	: 7 november 2014
Mediastudies (research) van de	Datum KNAW-advies	: 6 maart 2015
Universiteit van Amsterdam	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 26 juni 2013
(003282)		
ons kenmerk		
NVAO/20151293/LL	Beoordelingskader	
bijlagen	Beoordelingskader beperkte opleidingsbeoordeling onderzoeksmasters van 22 november 2011.	
2		

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het KNAW-advies deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden de commissie de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van de KNAW-commissie

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De onderzoeksgerichte masteropleiding Mediastudies is een opleiding van de Graduate School of Humanities van de Faculteit der Geesteswetenschappen waarin alle masteropleidingen van deze faculteit zijn opgenomen. De onderwijs- en examenregeling is voor alle masteropleidingen dezelfde en daarin zijn ook de bepalingen voor de onderzoeksmasters opgenomen.

De opleiding Mediastudies daagt studenten uit nieuwe perspectieven te verwerven op de samenstelling van media, over de historische transformaties ervan en over hun fundamentele bijdrage aan culturele vormen en praktijken. De opleiding combineert geavanceerde kennis van theoretische en analytische benaderingswijzen met actuele inzichten in de dynamiek en de kenmerken van het steeds veranderende domein van de media. De opleiding kent drie tracks: Film Studies; New Media and Digital Culture; Television and Cross-Media Culture, met elk een duidelijk onderscheiden profiel, waarbij toch kruisbestuiving wordt nagestreefd. Van studenten wordt verwacht dat zij diepgaande

Inlichtingen

Thomas de Bruijn
+31 (0)70 312 23 63
t.debruijn@nvaO.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300
info@nvaO.net | www.nvaO.net

Pagina 2 van 9 kennis opdoen over een specifiek gebied binnen de Media Studies, en de relevante theoretische en analytische modellen. Zij worden geacht een overzicht over het gehele veld van de Mediastudies te verwerven en expert te worden in tenminste één deelgebied daarbinnen.

De opleiding positioneert zichzelf door middel van een benchmark met opleidingen binnen de UvA en daarbuiten. Zij ziet in Nederland overeenkomsten met de onderzoeksmasteropleiding Mediastudies van de Universiteit Utrecht. Internationaal is het veld meer divers en ziet de opleiding raakvlakken met masteropleidingen van MIT in de VS en van de Bauhaus Universität in Weimar in Duitsland. De Amsterdamse opleiding profileert zich door haar focus op media en op het onderzoeksgerichte karakter van de studie. In het profiel is minder gespecificeerd welke professies buiten de wetenschappelijk onderzoek binnen het bereik van afgestudeerden liggen.

De commissie constateert dat de onderzoeksmasters van de UvA een grotendeels gelijklopende set van twaalf eindkwalificaties hanteren, waarvan er zeven specifiek voor de onderzoeksmaster zijn geformuleerd. Daarin ligt de nadruk op onderzoekvaardigheden in de Geesteswetenschappen, op kennis van de theorieën binnen de eigen discipline, en op het vermogen zelfstandig en in een team te werken, zich in de academische wereld te bewegen en de eigen positie in het academisch debat te kunnen bepalen. Hierin is minder expliciete aandacht voor voorbereiding op een loopbaan buiten de wetenschap. De opleiding besteedt daaraan wel aandacht in het domeinspecifieke kader. De opleiding heeft haar doelstellingen en eindkwalificaties gerelateerd aan de Dublin descriptoren.

De commissie is van oordeel dat de eindkwalificaties en de doelstelling het onderzoeksmasterkarakter van de opleiding weerspiegelt. Ook de ambitie ten aanzien van het niveau past goed bij een onderzoeksmaster en onderscheidt zich duidelijk van een éénjarige master. De commissie merkt wel op dat de tracks in vrij grote mate een eigen profiel en identiteit hebben, die het collectieve profiel van de opleiding minder coherent maken. Zij waardeert de opzet van de opleiding om studenten zowel in het brede domein als op een deelgebied te bekwamen. In de internationale benchmark komt goed het onderzoeksgerichte karakter van de studie naar voren, evenals de aandacht voor mogelijkheden buiten de wetenschap. Deze zouden ook in de eindkwalificaties meer terug kunnen komen.

De commissie beoordeelt Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties, als voldoende.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving Programma

In het programma komt de nadrukkelijke profilering van de tracks naar voren. In het eerste semester starten studenten met een programma van 30 EC gericht op hun specialisatie. Pas in het tweede semester is een gezamenlijke core course van 12 EC geprogrammeerd (Media and Politics) en twee electives van 6 EC en een tutorial of Summer School van 6 EC. Het derde semester bestaat uit een core course van 18 EC (Comparative Media) en twee electives van 6 EC. Het vierde semester staat in het teken van de scriptie van 18 EC en een tutorial van 6 EC en een Thesis Conference van 6 EC. Dit houdt in dat een groot deel van het programma (84 EC) specifiek is voor de onderzoeksmaster, maar daarin is wel een groot onderscheid per track. De twee gezamenlijke core courses beslaan 30 EC; daarin moet de interactie over de grenzen van de tracks plaatsvinden.

Pagina 3 van 9 De studenten van de drie tracks volgen in het eerst semester vakken in eenjarige masteropleidingen. De opleiding geeft aan dat studenten in dit semester wel bij de opleiding betrokken blijven doordat zij zelf een researchseminar opzetten. Ook hebben zij gedurende het semester contact met de coördinator van de onderzoeksmaster om hun voortgang te bespreken en hun eigen onderzoeksopzet te verdiepen. In de vakken die onderzoeksmasterstudenten elders volgen, dagen docenten hen uit om werk van hoge kwaliteit af te leveren. Van hen wordt ook verwacht dat zij meer materiaal lezen.

De commissie stelt vast dat de opleiding een helder kader geeft voor de opzet van de scriptie. De faculteit heeft voor alle onderzoeksmasters de eindfase opgedeeld in een project van 12 EC en de scriptie van 18 EC. Dit heeft als oogmerk de studenten in deze fase meer betrokken te houden bij de opleiding en zodoende de vertraging aan het eind van de studie te verminderen. Of dit effect sorteert zal nog moeten blijken. Uit de gesprekken met studenten is de commissie gebleken dat de nieuwe opzet nog moet landen, maar dat in het algemeen het Research Project wel in de lijn van de scriptie ligt. De commissie ziet in deze opzet wel een equivalent voor de scriptie van 30 EC die in onderzoeksmasters regulier is. De scripties worden meestal geïnitieerd vanuit tutorials. Daarmee is de verbinding tussen het project en de uiteindelijke scriptie goed geborgd.

Docenten en onderzoekscontext

De opleiding wordt verzorgd door een groep docenten die in verschillende onderzoeksgroepen participeren. Hierin weerspiegelt zich ook de tamelijk separate onderzoeksvelden die in de tracks centraal staan. Naast de ASCA (Amsterdam School for Cultural Analysis) zijn het Amsterdam Center for Heritage and Identity, het Creative Industries Research Center en het Center for Digital Humanities. Daarnaast is er samenwerking met twee nationale onderzoekscholen (RMeS en NICA). Het onderzoek van ASCA is in de visitatie van 2012 als goed beoordeeld (5,5,4,5). De opleiding wordt formeel verzorgd door het Departement Mediastudies van de UvA. Alle docenten met een onderzoeksproject nemen deel aan de onderzoeksmaster door het geven van colleges of tutorials. De docenten vormen onderling onderzoeksgroepen op bepaalde thema's, van waaruit bijdragen aan de onderzoeksmaster tot stand komen. In totaal begeleiden zes van de negen kerndocenten van Mediastudies 39 promovendi. Alle onderzoekers zijn zeer actief in verschillende verbanden binnen het vakgebied en hebben goede publicatielijsten.

Studenten geven aan dat zij in het programma goed worden voorbereid op onderzoek in een promotietraject. Zij noemen de individuele begeleiding als een sterk punt. Er is in hun ogen onvoldoende aandacht voor voorbereiding op een loopbaan buiten de wetenschap.

De opleiding geeft aan studenten te stimuleren een buitenlandverblijf in te bouwen. Zij neemt ook deel aan het IMACS-programma, een samenwerkingsverband van vooraanstaande programma's op het gebied van Mediastudies, dat faciliteert dat studenten een deel van hun opleiding aan een van de partnerinstellingen kunnen doen. Dit heeft tot nu toe 5 internationale studenten getrokken, maar slechts één student van de UvA heeft via dit programma in het buitenland gestudeerd. Veel van de partnerinstellingen hebben geen Engelstalig programma. De opleiding heeft beperkte mogelijkheden voor financiële ondersteuning van een buitenlandverblijf buiten dit programma. Studenten geven aan dat het moeilijk is om een buitenlandverblijf in te bouwen in het programma zonder vertraging op te lopen. Zij prijzen de internationale sfeer binnen de opleiding, door de aanwezigheid van buitenlandse studenten en promovendi.

De opleiding heeft een bescheiden instroom die fluctueert tussen de 8 en 17 studenten. De commissie heeft de opleiding gevraagd naar de reden van de geringe instroom in een zo omvangrijk en wijd domein als de Mediastudies. Docenten geven aan dat de belangstelling de laatste twee jaar toeneemt. Het programma is in hun ogen aantrekkelijker gemaakt en door middel van 0 EC seminar georganiseerd door de studenten in de onderzoeksmaster worden studenten meer bekend gemaakt met de onderzoeksmaster.

Het rendement van de opleiding is laag, en ligt de laatste jaren op gemiddeld 34%, variërend van 30% tot 50%. De rendementen lopen na drie jaar op tot gemiddeld bijna 60%, variërend van 50% tot 70%. De commissie heeft de opleiding gevraagd naar de manier waarop zij studenten aanzet tot meer nominaal studeren. De docenten herkennen de lage rendementen en zetten nu meer druk op de begeleiding vanaf het begin, door zodat studenten bij de scriptie niet te lang in de startfase blijven zitten maar meteen aan de slag gaan.

De commissie is van oordeel dat het programma studenten veel ruimte geeft door het eerste semester cursussen binnen de specialisaties te plaatsen. Zij ziet ook dat dit helpt om overstap van en naar de éénjarige master te vergemakkelijken. Toch constateert de commissie dat de opzet atypisch is voor een onderzoeksmaster: het hele eerste semester is gevuld met cursussen uit de éénjarige opleiding en de typisch onderzoekgerichte core courses, waar de studenten gezamenlijk aan deelnemen, volgen pas later. De commissie ziet dat er voldoende diepgang en aandacht is voor onderzoek, ook in het eerste semester in de vorm van een research seminar, maar meent dat de opleiding de opzet en volgorde van het programma moet heroverwegen. Zij beveelt de opleiding vanaf het begin het onderwijs in het teken van onderzoek te plaatsen, ook wanneer cursussen betreft uit de éénjarige masteropleiding op het gebied van de specialisaties in de onderzoeksmaster.

De commissie is van oordeel dat de opleiding is ingebed in een onderzoekomgeving van goede tot uitstekende kwaliteit met enkele sterke trekkers, die een aanzienlijke hoeveelheid externe fondsen hebben geworven. Het aantal promovendi dat door de docenten wordt begeleid is indrukwekkend. De commissie waardeert ook de goede publicatielijsten in de cv's van de staf. Dit toont in haar ogen aan dat de opleidingen wordt verzorgd door docenten die zelf vooraanstaand zijn in het onderzoek, en dat studenten de mogelijkheid hebben van zeer nabij kennis te maken met de praktijk van onderzoek. Studenten waarderen dit ook.

De rendementen acht de commissie te laag voor een selectieve onderzoeksmaster. Zij ziet dat de docenten dit herkennen en er ook aan werken om dit te verbeteren, mede als gevolg van facultair en instellingbeleid. Daarbij hanteert de instelling het driejaarsrendement als indicator en geldt 70% als streefcijfer. De commissie vindt dat nominaal studeren meer de norm moet zijn, omdat dit ook in het voordeel van studenten werkt bij het verwerven van promotietrajecten.

Het geheel overziende, beoordeelt de commissie Standaard 2: Onderwijsleeromgeving, als voldoende. Zij weegt hierin de opmerkingen over de opbouw van het programma en de rendementen mee, maar erkent de zeer goede kwaliteit en het inverdienend vermogen van de onderzoekers.

De Faculteit der Geesteswetenschappen hanteert sinds september 2012 een uniform toetsbeleid, dat grotendeels is geïmplementeerd. De commissie stelt vast dat de opleiding verschillende toetsvormen hanteert in de core courses en tutorials. Ook de toetsing in vakken van de eenjarige masteropleiding en electives is adequaat. Deze toetsen geven voldoende inzicht in de verwerving van academische en onderzoeksvaardigheden en zijn passend voor een onderzoeksmaster. De commissie beveelt de opleiding aan formeel vast te stellen of er in onderwijs uit een éénjarige masteropleiding aanvullende eisen worden gesteld aan studenten van de onderzoeksmaster. De opleiding geeft wel aan dat deze nu in de praktijk worden gesteld, maar hier is niets over geregeld. Het is beter dat studenten weten wat zij kunnen verwachten.

Relatief veel van de scripties worden door docenten van buiten de kerngroep begeleid. Dit is te verdedigen vanuit de ambitie om studenten met verschillende interesses te bedienen. Het roept wel de vraag op of de opleiding voldoende zicht heeft op de onderzoekscontext waarin dat plaatsvindt. De commissie heeft geen aanleiding te twijfelen aan de kwaliteit daarvan op dit moment, maar raadt de opleiding aan zich te beraden hoe zij die kan waarborgen en ook toezicht kan houden op een consistente beoordeling van studenten die onderwijs elders volgen of een scriptie schrijven.

De commissie stelt vast dat alle opleidingen vallen onder een centrale examencommissie van de Graduate School of Humanities die op enige afstand opereert. Per opleiding is er een gedelegeerde die hiermee contact houdt. In de gesprekken heeft de commissie vernomen dat de examencommissie nog bezig is een regeling op te stellen voor de aanwijzing van de examinatoren. De gedelegeerde van de opleiding wijst scriptiebegeleiders aan en ziet toe op de beoordeling. Bij elke scriptie is er een tweede lezer uit de kerndocenten en wordt ook het oordeel van een derde lezer gevraagd. De examencommissie hanteert een beoordelingsformulier en een toelichting waarin criteria zijn gegeven voor de verschillende cijfers. De commissie vraagt aandacht van de examencommissie voor de bewaking van de consistentie van de beoordeling van scripties die door docenten van buiten de opleiding worden begeleid. Met het oog daarop dient de aanwijzing van examinatoren snel formeel geregeld te worden.

De commissie heeft vier recente scripties van de opleiding bestudeerd en daarbij geconstateerd dat deze van goede kwaliteit zijn. Wel meent de commissie dat de becijfering aan de hoge kant is, maar dat er geen scripties ten onrechte voldoende zijn beoordeeld. De examencommissie zou de hantering van de beoordelingsformulieren kritischer moeten volgen.

De opleiding geeft aan dat 11 van de 24 meest recent afgestudeerden een academische loopbaan volgen, als promovendus en/of docent. De andere alumni hebben werk gevonden in verschillende werkkringen, deels met een focus op onderzoek. De opleiding houdt niet structureel contact met alumni maar weet wel goed waar zij terecht komen. De commissie beveelt de opleiding aan het contact met alumni te bestendigen.

De commissie is van oordeel dat de opleiding een adequaat systeem van toetsing hanteert en zij waardeert het niveau van de afgestudeerden, zowel blijkend uit de scripties als uit de doorstroom naar promotieplaatsen.

Pagina 6 van 9 De commissie beoordeelt Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties als voldoende.

Advies

De commissie is op basis van het aanvraagdossier, de bestudeerde scripties, de antwoorden op de door haar gestelde vragen en de hoorzitting, positief over de aanvraag.

De beoogde eindkwalificaties (standaard 1) en de onderwijsleeromgeving (standaard 2) heeft de commissie als voldoende beoordeeld, evenals de toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties (standaard 3).

Concluderend is de commissie van oordeel dat de opleiding wo-onderzoeksmaster Mediastudies (research) voldoet aan de door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie gestelde eisen aan onderzoeksmasters, zoals neergelegd in het 'Beoordelingskader onderzoeksmasters' van 22 november 2011. De commissie kwalificeert de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie, in het bijzonder ten aanzien van het versterken van het onderzoeksgerichte karakter van het programma vanaf het begin.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 16 maart 2015 naar voren te brengen. Het college van bestuur heeft ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-onderzoeksmaster Mediastudies (research) (120 EC; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2015 en is van kracht tot en met 29 april 2021.

Den Haag, 30 april 2015

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a vertical line and a horizontal line extending to the right.

Paul Zevenbergen
Bestuurder

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het KNAW-Commissie <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

- Prof. dr. M.J.B. Stokhof (voorzitter), hoogleraar Taalfilosofie aan de Universiteit van Amsterdam;
- prof. dr. M.B.H. Everaert (vice-voorzitter), hoogleraar Taalwetenschap aan de Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. I. Bertels, docent Architectuurgeschiedenis en Monumentenzorg aan de Vrije Universiteit Brussel;
- Prof. dr. J.W. Bertens (adviserend lid), hoogleraar Intellectuele en Literaire Geschiedenis van de Twintigste Eeuw aan de Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. R.B. ter Haar Romeny (adviserend lid), hoogleraar Oude Geschiedenis van het Middellandse Zeegebied en het Midden Oosten aan de Vrije Universiteit Amsterdam;
- P. Sperber MSc (student-lid), promovendus Filosofie aan de Universiteit Utrecht;
- J.W. Hengstmengel MA, MSc (student-lid), PhD-student Wijsbegeerte aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Vanwege zijn betrokkenheid bij de UvA heeft prof. Stokhof niet deelgenomen aan de behandeling van de aanvraag en is hij daarin vervangen door prof. Everaert. De heren Bertens en Hengstmengel hebben niet deelgenomen aan de beoordeling maar waren wel betrokken bij de behandeling van de aanvraag en de totstandkoming van het advies.

Het panel werd ondersteund door dr. T. de Bruijn, secretaris (gecertificeerd).